

Příručka

**RADY A ZÁSADY
CHOVÁNÍ OBYVATELSTVA**

Při zpracování této příručky byly použity podklady a informace z webových stránek Záchranný kruh <http://www.zachranny-kruh.cz/>

rok 2009

Obsah příručky:

1. [Co dělat jsi-li svědkem vzniku nebo účastníkem mimořádné události](#)
2. [Co dělat v případě nálezů podezřelého zavazadla](#)
3. [Nejčastější příčiny požárů](#)
4. [Prevence požárů](#)
5. [Požár – jak se chovat](#)
6. [Co dělat v případě zasažení ohněm](#)
7. [Prostředky individuální ochrany](#)
8. [Jak chránit dýchací cesty v případě požáru](#)
9. [Ukrytí](#)
10. [Co dělat při ukrytí doma](#)
11. [Ukrytí – co dělat](#)
12. [Co je evakuace](#)
13. [Co je přesídlení obyvatelstva](#)
14. [Jak je řízena evakuace](#)
15. [Co dělat když bude nařízena evakuace](#)
16. [Evakuační zavazadlo](#)
17. [Důležité dokumenty](#)
18. [Evakuace budovy při požáru](#)
19. [Hlavní zásady pro opuštění bytu](#)

1. Co dělat jsi-li svědkem vzniku nebo účastníkem mimořádné události

Jsi-li svědkem či účastníkem mimořádné události, oznam tuto událost na jednu z linek tísňového volání

- Jasně a stručně popiš vzniklou událost
- Bez ohrožení vlastního života nebo úrazu proveď bezprostřední situaci
- Poskytni první pomoc postiženým, případně je přesuň na bezpečné místo
- Vhodné je zajistit další charakteristické detaily události
- Můžeš-li, zajisti místo události proti jejímu šíření
- Je-li více svědků události, potom si rozdělte úlohy v péči o postižené, zabezpečení okolí a navigaci příjezdu záchranářů
- Po příjezdu záchranářů jim upřesni situaci a informuj je o tom, co vše jsi provedl
- Vyčkej k případnému podání svědectví k mimořádné události

2. Co dělat v případě nálezu podezřelého zavazadla

Může se stát, že v prostředku hromadné dopravy, na nádraží, čekárně nebo zastávce městské dopravy narazíte na podezřelý předmět - zavazadlo, ke kterému se nikdo nehlásí a u kterého dojdete k názoru, že by mohl být nebezpečný. Vedle nebezpečných chemických, biologických nebo radioaktivních látek by se mohlo jednat o tzv. nástražné výbušné systémy („profesionální“ nebo improvizované - a to jak časované nebo sestavené tak, aby vybuchly při nárazu, doteku nebo prostřednictvím rádiového signálu). Stejně tak je možné, že - například při stavebních pracích - narazíte na nevybuchlou munici. Jak v takové situaci postupovat?

- Pokud to je možné, zachovejte v co nejvyšší míře klid
- S podezřelým předmětem nehýbejte, neotvírejte ho a nedotýkejte se ho
- Neodbornou manipulací by mohlo dojít k výbuchu, šíření nebezpečných látek nebo ke ztrátě kriminalistických stop (otisky prstů, stopy DNA)
- Nález podezřelého předmětu co nejdříve oznamte průvodčímu, řidiči, případně jinému odpovědnému pracovníku hromadné přepravy
- V případě, že předcházející doporučení nelze realizovat, obraťte se na tísňovou linku 112 a řiďte se pokyny operátora
- Předmět operátorovi tísňové linky co nejlépe popište (vzhled, nápisy, chemické značky či číslice na obalu)
- Na podezřelý předmět upozorněte i ostatní cestující

Při předávání zprávy na čísla tísňového volání je nutné uvést:

- důvod volání
- místo nálezu
- své jméno a číslo telefonu, ze kterého voláte

Po ukončení hovoru je potřeba vyčkat na zpětný ověřovací telefonát operačního střediska záchranné složky.

3. Nejčastější příčiny požárů

- neopatrnost kuřáků
- zakládání ohně
- vypalování porostů
- neopatrnost při používání otevřeného ohně
- nedbalost při používání elektrických a jiných tepelných spotřebičů
- nesprávná obsluha topidel všeho druhu
- nevšímavost k závadám na různých zařízeních – např. komínech, kouřovodech, bleskosvodech

Další příčiny:

- požáry vzniklé působením přírodních živlů – např. blesk, samovznícení při vysokých letních teplotách (*lesní požáry, skládky*)
- požáry vznikají často v souvislosti s jinými mimořádnými událostmi, jsou často jejich doprovodným jevem (*zemětřesení, bouřky, zřícení, havárie, nehody a další*)

4. Prevence požárů

1. opatrnost při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů
2. opatrnost při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi
3. opatrnost při manipulaci s otevřeným ohněm
4. plnění příkazů a dodržování zákazů týkající se požární ochrany na označených místech
5. dodržování podmínek nebo návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností
6. znalost typických příčin požárů

7. znalost uspořádání a vybavení domácnosti, škol a jiných zařízení, které se nás týkají z hlediska požární ochrany – např. kde jsou jednoduché hasící prostředky (*vědra na vodu, přenosné hasící přístroje*), hydranty, hlavní uzávěr plynu, vypínače elektrického proudu, ale hlavně únikové cesty z místa ohroženého požárem

Neměli bychom:

- zneužívat linky tísňového volání
- poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů
- provádět vypalování porostů, apod.

5. Požár – jak se chovat

1. Vznikne-li požár, v každém případě se snažte **zachovat klid a jednat s rozvahou!**
2. Jste-li **schopni ho sami uhasit (hasicím přístrojem, kusem látky, vodou...)**, neprodleně tak **učíňte nebo se pokuste zamezit jeho rozšíření** - odstraňte z dosahu požáru snadno hořlavé látky a materiály. Mějte přitom na paměti Váš aktuální zdravotní stav a nepřeceňujte své síly.

Každý požár, i uhašený bez pomoci hasičů, se musí nahlásit příslušnému Hasičskému záchrannému sboru!

3. **Proveďte nutná opatření pro záchranu ohrožených osob nebo zvířat, pokuste se o jejich vyvedení**

4. **Neodkladně ohlaste zjištěný požár na telefonní číslo 150 nebo 112**
5. S ohledem na prostor, kde požár vznikl, **informujte ostatní (obvykle voláním „hoří!“)**
6. Co nejrychleji **opust'te požárem zasažené a zakouřené prostory. Pozor na nadýchání se zplodin hoření!** Skloň se co nejnižší k zemi a použij improvizovanou dýchací roušku (např. navlhčený kapesník) k úniku do bezpečí. **Neodvětrávejte prostory v nichž hoří**, přístup vzduchu intenzitu hoření zvyšuje!
7. **Zabezpečte uzavření přívodu plynu a vypnutí elektrické energie, zabezpečte uvolnění příjezdové komunikace pro záchranáře**
8. Do příjezdu hasičů se podle svých fyzických schopností **pokuste omezit rozsah požáru jednoduchými hasebními prostředky (hasicí přístroj, hydrant, atd. - ikonka)** nebo jej zlikvidovat
9. **Při hašení plošného požáru dbejte na to, aby vám nezamezil ústupovou cestu.**
10. Po příjezdu hasičů **podejte veliteli zásahu informaci** o situaci včetně údajů o specifikaci hořícího objektu a okolí, poskytni osobní pomoc
11. **Nejde-li z nějakého důvodu opustit objekt, zavřete okna a dveře a vypněte klimatizaci a odvětrání. Dveře se pokuste utěsnit (např. mokřým**

ručníkem nebo prostěradlem ....), upozorněte na sebe zasahující hasiče máváním v okně (za zavřeným oknem)

Máte-li v důsledku požáru znemožněn únik:

- zachovejte klid
- uzavřete všechny dveře. Snažte se spáry utěsnit namočenými kusy látky (ručníky, závěsy, apod.)
- snažte se dostat k oknu. Mávejte, aby vás hasiči viděli
- otevření okna zvažte, může způsobit průvan a rychlejší pronikání zplodin do vašeho prostoru
- odstraňte hořlavé předměty z místa úkrytu, aby se po nich nemohl požár šířit
- v případě silného zakouření si lehněte na zem
- ústa kryjte kusy látky jako improvizací filtr
- snažte se dýchat klidně a zhluboka
- vytvořte ochranu těla nejlépe namočením oděvu

6. Co dělat v případě zasažení ohněm

- **Zastav se - lehni si a kutálej se!!!**
- **Zastav se - neutíkej** během či chůzí se oheň ještě více rozšíří, běžící osobu je nutno třeba i násilím zastavit, donutit ulehnout a uhasit oděv
- **Lehni si** - kdekoliv jste, venku nebo uvnitř, okamžitě si lehněte na zem a pro ochranu obličeje si ho zakryjte dlaněmi (dlaně nepřikládejte na tvář pouze v případě, že hoří rukávy oblečení)
- **Kutálej se** - valivým pohybem se pohybujte do doby, až plameny uhasnou - kutálením se zamezí přístupu kyslíku potřebného k hoření. Je-li po ruce deka, nebo jiná vhodná textilie (nesmí to být textilie z umělých látek), lze ji také použít k uhašení hořícího oděvu

7. Prostředky individuální ochrany

Prostředky typizované ("profesionální" nebo typizované ochranné pomůcky):

Výdej se provádí při vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu pro vybrané kategorie osob (ostatní osoby si mohou prostředky nakoupit ve specializovaných prodejnách). **Výdej se provádí v tomto provedení a pro tyto kategorie osob:**

- dětské ochranné vaky pro děti do 1,5 roku
- dětské ochranné kazajky pro děti od 1,5 roku do 6 let
- dětské ochranné masky pro děti od 1,5 roku do 18 let
- ochranné masky pro osoby umístěné ve zdravotnických a sociálních zařízeních
- ochranné masky pro doprovod výše uvedených osob

Prostředky improvizované:

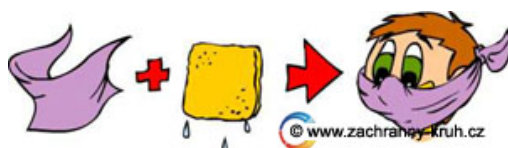
- slouží pro nejnnutnější krátkodobý pobyt v zamořeném prostoru, pouze jako provizorní řešení
- máš-li podezření na zamoření, potom použij tu nejjednodušší ochranu k přesunu na bezpečnější místo a k překonání zamořeného prostoru

zadrž dech, zavři oči, chraň si ústa a nos přiloženou dlaní

INDIVIDUÁLNÍ OCHRANA - základem individuální ochrany je ochrana dýchacích cest:

- máš-li ihned k dispozici **typizované ochranné pomůcky**, potom je využij
- pokud je nemáš – **použij improvizovanou ochranu:**
  - **obličejovou roušku k překrytí nosu a úst**, kterou vytvoříš z přeloženého kapesníku (*froté ručníku, utěrky, překládaného toaletního papíru, ubrousků*), který navlhčíš čistou vodou

- **chraň si obličej** - oči chraň uzavřenými brýlemi těsnícími na obličej, dále si nasad' čepici do čela přes uši nebo neprodyšnou přilbu, klobouk, šátek, šálu nebo kuklu

- **tělo** ochraň nepropustným (*neprodyšným*), omyvatelným a splývavým oděvem s kapucou (nejlépe z několika vrstev), doplněným rukavicemi a vysokou gumovou nebo koženou obuví (*igelitovými návleky*)

- **rukávy a nohavice** utěsni podvázáním

- **vytvoření improvizované ochrany z dostupných prostředků je lepší než žádná ochrana** a obecně platí zásada, že každý druh oděvu poskytuje určitou míru ochrany, přičemž větší počet vrstev zvyšuje koeficient ochrany

Další rady:

- Ke zvýšené improvizované ochraně **proti čpavku** - použij k navlhčení roušky roztok octa nebo kyseliny citrónové a vody (100g/l).
- Ke zvýšené improvizované ochraně **proti chlóru a oxidu siřičitému** - použij roztok jedlé sody a vody (50g/l).
- **Dekontaminace:**
  - Opakovaně prováděj **částečnou dekontaminaci** stíráním nechráněných míst vlhkými tampony, smetením oděvu a očištěním podrážek obuvi.
  - Na rozhraní nečisté a čisté části dekontaminačního místa odlož ochranné prostředky ve směru po větru bez přímého dotyku a následně se celý omyj a vezmi si náhradní čisté oblečení.
  - Opětovně lze použít ochranné prostředky po dekontaminaci ve speciálním zařízení nebo je odložit k samovolnému odmoření (*vyprchání škodlivé látky*).

8. Jak chránit dýchací cesty v případě požáru

Během požáru dochází k zakouření prostoru toxickými zplodinami hoření. V důsledku nadýchání se těchto zplodin může člověk i umřít.

Proto:

- V případě nečekané potřeby **chránit si dýchací cesty (nos a ústa)** použijte **jakoukoliv textilii**, kterou máte momentálně po ruce (složený kapesník, šálu, svetr apod.)
- Pokud možno **navlhčete ji**, ochrana bude účinnější
- **Pohybuje se více u země**, je tam menší koncentrace zplodin
- Snažte se co nejrychleji **opustit zakouřený prostor**

9. Ukrytí

K ukrytí obyvatelstva lze využít:

- **Improvizované úkryty**
- **Stálé úkryty** - vybudované ochranné stavby k ukrytí obyvatelstva zejména za válečného stavu

IMPROVIZOVANÉ ÚKRYTY

1. **suterénní a jiné vhodné prostory** obytných domů, provozních a výrobních objektů, které se **za stavu ohrožení státu** nebo **válečného stavu** přizpůsobují k ochraně **před účinky bojových prostředků**
2. **k ukrytí před** toxickými účinky nebezpečných chemických látek uniklých při haváriích se **využívá přirozených ochranných vlastností budov**

- jedná se zpravidla o místnosti a prostory na odvrácené straně od zdroje nebezpečí
- utěsněné proti pronikání těchto látek
- a nad úroveň terénu, ve vyšších patrech budov, neboť řada látek je těžší než vzduch. Látky lehčí než vzduch jsou naproti tomu prchavé, rychle stoupají vzhůru do atmosféry, a proto vás v budově se zavřenými okny zpravidla neohrozí

Improvizované ukrytí je nejúčinnější ochranou při úniku škodlivých látek, zadímení a smogu.

10. Co dělat při ukrytí doma

1. Na veškeré signály reagujte bez paniky.

2. Zapněte rádio a televizi a dbejte pokynů hromadných sdělovacích prostředků.

3. Zachovejte klid a zbytečně netelefonujte.

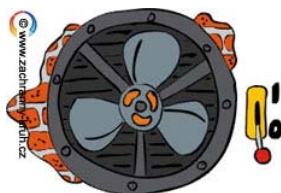

4. Zavřete okna a dveře a utěsněte všechny otvory

5. V případě, že se jedná o ohrožení chemickou škodlivinou:

- vypněte ventilaci a utěsněte ventilační otvory igelitem

- připravte si a použijte prostředky improvizované ochrany dýchacích cest a těla
- pokud máte ochrannou masku, připravte ji k použití a noste ji v pohotovosti

- utěsněte okna oblepením ráků

6. Omezte pohyb po bytě kvůli spotřebě kyslíku.

7. Při úniku chemické škodliviny se zásadně neukrývejte ve sklepě, ale ve vyšších patrech budovy
(většina plyných škodlivin je těžší než vzduch).

8. Pohybujte se minimálně u oken.

9. Připravte si evakuační zavazadlo
- pro případ nařízení evakuace nebo jako úkrytové zavazadlo

10. Pro případ potřeby si připravte improvizované hasicí prostředky v bytě.

11. V případě nařízené evakuace dodržujte zásady pro opuštění bytu a dbejte dalších pokynů

11. Ukrytí – co dělat

1. Ukryj se v místě, kde tě zastihlo varování.
(doma, v práci, v nákupním centru nebo v jiné nejbližší dostupné budově)

a nebo dopravním prostředkem urychleně dojeď k nejbližšímu místu ukrytí v budově

2. Malá prodyšnost stavebních materiálů budov výrazně sníží účinky případného zamoření ve srovnání s volným prostorem

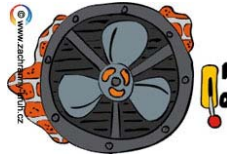
3. Ochranné vlastnosti se zvýší:
uzavřením oken a dveří

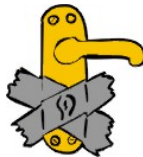
oblepením páskou (mokrý hadr pod dveře)

zavřením větrání a vypnutím klimatizace

utěsněním průduchů budovy – klíčové dírky, výřez poštovní schránky na vchodových dveřích, větrání spížíren a odsavače par

4. Optimální místo pro ukryvané je:
v odvrácených prostorách od úniku nebezpečné látky

v centrálních místnostech, a při úniku chemických škodlivin se zásadě neukrývejte ve sklepě (většina plyných škodlivin je těžší než vzduch, látky lehčí než vzduch jsou naproti tomu prchavé, rychle stoupají vzhůru do atmosféry, a proto vás zpravidla v utěsněné budově neohrozí)

5. Zabezpeč si poslech rádia a televize a dbej pokynů hromadných sdělovacích prostředků

6. Připrav si trvanlivé potraviny a pití pro případ dlouhodobějšího ukrytí nebo evakuace

7. Pro plánovaný pobyt v úkrytu si vytvoř „krytové zavazadlo“, které může být následně i „evakuačním zavazadlem“

8. Zajisti ochranu všech domácích zvířat, včetně zásob krmiva a vody

9. V průběhu ukrytí se řiď pokyny o možnostech jeho krátkodobého přerušení a doplnění potřebných zásob.

10) V každém případě je vhodné si připravovat prostředky individuální ochrany.

12. Co je evakuace

- evakuací rozumíme neprodlené a rychlé **přemístění osob, zvířat a materiálních hodnot z míst ohrožených mimořádnou událostí na jiné bezpečné místo**
- evakuace je jedním z nejúčinnějších, nejrozšířenějších a mnohdy jediným možným opatřením, které se používá při **OCHRANĚ OBYVATELSTVA PŘED PŘÍPADNÝMI NÁSLEDKY MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ**
- evakuace je **způsob ochrany**, kterým se zabezpečuje přemístění osob, zvířat, technických zařízení a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, kde je zajištěno v první řadě náhradní stravování a ubytování pro evakuované obyvatelstvo, ustájení pro zvířata a uskladnění věcí. Dále jsou zajišťována nezbytná opatření pro nouzové přežití
- evakuace se plánuje jako **částečná** pro určené skupiny nebo **úplná** pro všechny obyvatele v místě
- evakuace se provádí **organizovaně** nebo může probíhat **samovolně**
- evakuace se může týkat jen **jedné nebo několika budov, ale i rozlehlých oblastí**
- evakuování můžete být na **několik hodin, ale i na delší období (týdny)**
- evakuace se provádí v době, kdy se předpokládá dlouhodobé nebo zásadní zhoršení životních podmínek – ať už vlivem přírodní katastrofy (*povodeň, zemětřesení, ...*) nebo průmyslové havárie (*radioaktivní, chemické*)
- k evakuaci přistupujeme převážně v době, kdy krizová situace teprve hrozí, nebo je v počátečních fázích
- evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených nebo postižených mimořádnou událostí, s výjimkou osob, které se podílí na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo vykonávají jinou neodkladnou související činnost.

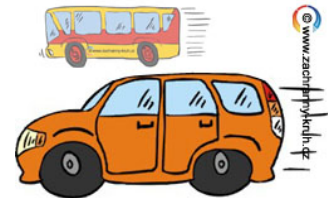

VŽDY POSLECHNI POKYNY, JE-LI VÝHODNĚJŠÍ OKAMŽITÁ EVAKUACE NEBO UKRYTÍ !!!

Evakuace je:

- **rychlá** – např. při požáru - okamžitě opustit ohrožený prostor
- **řízená** – je předem ohlášená, je dostatek času na přípravu evakuačního zavazadla, zajištění obydlí a jeho organizované opuštění

13. Co je přesídlení obyvatelstva

- je dlouhodobé opatření, které se předem neplánuje a nepřipravuje
- smyslem přesídlení je zabránit pobytu obyvatelstva v nepřístupně zamořených oblastech
- podle potřeby může dojít i k přesídlení obyvatelstva, které nebylo v časně fázi havárie evakuováno.

14. Jak je řízena evakuace

Největší hodnotu má lidský život a zdraví !!! Až potom záchrana majetku !!!

Pokyn k evakuaci může vydat například – velitel zásahu, zaměstnavatel, obec, kraj.

O způsobu a harmonogramu provedení evakuace ostatních osob se dozvíte z hromadných sdělovacích prostředků nebo od bezpečnostních složek přímo v místě.

Tyto pokyny je třeba respektovat !!!

Přednostně jsou evakuovány děti do 15 let s doprovodem, osoby umístěné ve zdravotnických a sociálních zařízeních s doprovodem, osoby zdravotně postižené a jejich doprovod.

Evakuaci těchto uvedených skupin řídí personál příslušného zařízení – školy, nemocnice, apod.

Za žádných okolností nesmíte v případě vyhlášení evakuace zůstat v ohroženém prostoru !!!

15. Co dělat když bude nařízena evakuace

Evakuace se vyhláší za účelem přemístění osob z oblasti vážného ohrožení jejich života a zdraví do míst zajištěné ochrany a nouzového přežití

Nepodceňuj pokyny k evakuaci !!!! Jde o tvoji (Vaši) bezpečnost !!!

Informace o evakuaci, o tom, co se stalo, co dělat dále, uslyšíš v mimořádných zpravodajstvích hromadných sdělovacích prostředků nebo od pověřených subjektů (zejména zasahující složky, případně zaměstnavatel).

Okamžitě zanechte veškeré nesouvisející činnosti - dodržujte zásady pro opuštění bytu, vezměte si s sebou evakuační zavazadlo a včas se dostavte na určené místo.

Dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci i při použití vlastních vozidel.

Převahu osob ze zdravotnických a sociálních zařízení, škol apod. řídí personál příslušného zařízení dle evakuačních plánů.

Během pobytu v evakuačním středisku Vám bude zajištěno nouzové ubytování, stravování a další případná péče.

Vrátit se do místa bydliště budete moci až po výslovném povolení ze strany bezpečnostních složek.

Po návratu zdokumentujte stav svého majetku, zaregistrujte případné škody a ztráty a nahláste je úřadům a případně pojišťovně.

16. Evakuační zavazadlo

Co je evakuační zavazadlo a k čemu slouží?

- **evakuační zavazadlo je vlastně cestovní zavazadlo**, které by mělo pokrýt vaše potřeby alespoň po dobu 3 dní pobytu mimo domov - v případě evakuace
- evakuační zavazadlo by mělo být v domácnosti **pohotovostně připravené** neustále, alespoň částečně – je možné ho používat i v běžném životě – během rodinných výletů do přírody, apod.. Je potřeba ho obnovovat a prověřovat !
- evakuační zavazadlo by mělo být **snadno „připravitelné“** – TO ZNAMENÁ – že byste měli mít v domácnosti průběžně přehled o jeho jednotlivých součástech a jejich uložení (v případě, že je nemáte na jednom místě). Je to pro případ, že budete nuceni urychleně opustit vaše obydlí
- evakuační zavazadlo by mělo být dostatečně lehké a **označeno vaším jménem a adresou**. Je lépe, když se jedná o batoh na záda, než příruční tašku – pro případ delší cesty pěšky
- pokud budete opouštět obydlí autem, je potřeba, aby i auto bylo připravené (dostatek benzínu, resp. nafty, lékárnička, hasící přístroj, náradí a náhradní díly) a je možné vůz doplnit o větší množství zásob vody a přikrývek
- nezapomeňte na pohodlné oblečení a obuv na cestu !

Poznámka:

Pokud do evakuačního střediska dorazíte bez zavazadla a bez zásob, neznamená to, že budete strádat. Lépe vám ale každopádně bude, když přicestujete s vlastním vybavením - tedy - dle konkrétních možností, času na přípravu a způsobu přepravy si vezměte přiměřené množství zásob k životu mimo domov.

Doporučený obsah evakuačního zavazadla

Jídlo a jídelní potřeby:

- základní trvanlivé potraviny – důkladně zabalený chléb, konzervy, suchý salám, tvrdé sýry, další vysoce kalorické a přitom skladné potraviny (např. čokoláda, sušenky)
- jídelní miska, příbor, otvírač konzerv, kvalitní nůž

Tekutiny:

- něco k pití - pitná voda v dostatečném množství na každou osobu – ne ve skle
- plastový kelímek nebo polní láhev

Léky, zdravotní pomůcky:

- léky, které aktuálně užíváte (případně i předpisy)
- další léky a léčiva (přípravky proti bolesti, snížení teploty, nachlazení, obvazy)
- další zdravotní pomůcky (brýle, aplikátor inzulínu, ...

Oblečení, potřeby na spaní:

- přikrývka nebo spací pytel
- izolační podložka (karimatka, nafukovací matrace, plachta)
- polštářek (nejlépe nafukovací)
- kompletní náhradní oblečení - náhradní spodní prádlo, náhradní oděv a obuv (s ohledem na počasí a roční období)

Toaletní a hygienické potřeby:

- toaletní a hygienické potřeby (toaletní papír, mýdlo, kartáček na zuby, pasta na zuby, ručník)
- něco na šití – nit, jehla, nůžky

Důležité dokumenty - doklady a cennosti:

- osobní doklady – občanský průkaz, cestovní pas, rodné listy, průkazy zdravotní pojišťovny, pojistné smlouvy, doklady k nemovitostem, automobilu, čísla kont, důležité firemní doklady - vše v nepromokavém pouzdře nebo obalu + případné kopie
- peníze v hotovosti, platební karty, cenné papíry, přenosné cennosti a důležité předměty (zejména šperky)

Informační a komunikační prostředky, kontakty:

- mobilní telefon a nabíječku
- kontakty na blízké osoby a jiné pro vás důležité údaje (např. v mobilním telefonu nebo na papíře)
- rozhlasový přijímač (na baterie) + náhradní baterie

Osvětlení:

- baterku (svítilnu) + náhradní baterie
- zápalky, svíčky, zapalovač

Pro případné vyplnění dlouhé chvíle:

- něco pro zábavu – kniha, hračky pro děti, společenské hry, karty
- něco na psaní – bloček, tužka, obálky

Poznámka:

- Pokud s sebou berete domácí zvířátko, pak pro něj vezměte i krmivo a další potřeby (náhubek, obojek, miska, stelivo) a vezměte jeho zdravotní průkaz a vhodný obal pro převoz

- evakuační zavazadlo je obdobné jako úkrytové zavazadlo - je možné vzít si více věcí s ohledem na delší dobu a způsob zvolené přepravy, případně místo evakuace

17. Důležité dokumenty

MĚJ VŽDY POHROMADĚ !!!

denně měj u sebe:

- občanský průkaz a kartu pojištěnce
- máš-li, tak řidičský průkaz

doma měj uložené na jednom místě:

- rodné listy
- oddací list

- pas
- pojistné smlouvy
- smlouvy o stavebním a jiném spoření
- velký technický průkaz od motorového vozidla
- vkladní knížky, cenné papíry
- zdravotní doklady – očkovací průkaz a jiné lékařské zprávy
- závěť
- různé darovací a nabývací smlouvy, nájemní smlouvu
- doklady o vzdělání
- další doklady dle vašeho uvážení
- u dokladů a listin, u nichž lze udělat ověřenou kopii, doporučujeme vytvořit jednu náhradní sadu a uschovat ji na důvěryhodném místě (rodina, banka, atd.)

18. Evakuace budovy při požáru

- požární poplach se vyhláší úderem na kovové předměty nebo voláním „HOŘÍ“
- vezmi s sebou jen nejn nutnější věci – pokud můžeš (*doklady, léky, peníze*)
- vytvoř si roušku z navlhčené textilie a případně si vezmi namočený kabát či deku přes hlavu, při odchodu z hořícího objektu se pohybuj co nejbližší u země
- nesnaž se překonávat již požárem zasažené a zakouřené prostory
- nemůžeš-li již opustit objekt, uzavři se v místnosti bez větrání, utěsni okna a dveře (*nejlépe mokrým ručníkem, dekou*) a upozorni na sebe hasiče máváním za oknem či vyvěšením bílé látky či prostěradla
- proveř, zda se v ohroženém prostoru nenacházejí osoby či zvířata; pokud ano, pokus se zabezpečit jejich vyvedení nebo si zapamatuj, kde se nacházejí a řekni to následně záchranářům
- shromáždí všechny osoby na bezpečném místě mimo ohrožený prostor

19. Hlavní zásady pro opuštění bytu

PŘI OPUŠTĚNÍ BYTU VŽDY:

1. Uhasťte otevřený oheň v topidlech - ohništích, kamnech, vypněte vaříče a tepelné agregáty, uhasťte svíce .... !!!

2. Vypněte topidla a elektrické spotřebiče a vytáhněte je ze zásuvek (mimo ledniček a mrazniček).

3. Uzavřete hlavní přívod vody a plynu, odpojte anténní svody.

4. Uzavřete okna a dveře.

5. Ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt. Dle potřeby se snažte uklidnit ty, kteří to potřebují.

6. Dětem vložte do kapsy oděvu kartičku se jménem a adresou, kontaktem na Vás, případně s dalšími důležitými údaji.

7. Kočky a psy si vezměte s sebou.

8. Ostatní domácí zvířata, včetně hospodářských a exotických zvířat, ponechte doma a dobře je předzásobte vodou a potravou (asi na týden) a vývěskou na dveřích upozorněte na jejich přítomnost.

Zvažte možnost ponechat hospodářským zvířatům volnost odchodu pro případ zhoršení situace.

(zejména pokud by se blížil požár nebo povodeň)

9. Vezměte si evakuační zavazadlo, uzamkněte byt (dům), na dveře dejte vývěsku - kdo, kdy a kam se evakoval a popř. - kde jsou umístěna hospodářská zvířata.

10. V souladu s konkrétními pokyny se dostavte (pěšky, MHD, autem) na určené místo (*shromaždiště, evakuační středisko ...*).

11. Rozhodnete-li se evakuovat samostatně např. autem (*na chatu, chalupu, k příbuzným, apod.*), oznamte toto rozhodnutí s udáním adresy přechodného pobytu a spojení, kde můžete být informováni o možnosti návratu apod.

12. Dodržujte stanovené evakuační trasy.

13. Pobyt v příjmovém místě je zajištěn společným nouzovým ubytováním, stravováním a ostatní potřebnou humanitární pomocí.

Vrátit se můžete pouze po povolení orgány krizového řízení Po povoleném návratu zkontrolujte stav majetku, zaregistrujte případné škody a ztráty – odkaz.